

J

Jablonkay Géza, isk. igazg., szül. Lugoson, 1873 jan. 13. Középiskolai tanulmányainak elvégzése után 1891-től, mint fővárosi elemi iskolai tanító működött, közben 1905. államtudományi és 1908. jogtudományi doktorátust szerzett a kolozsvári tud. egyetemen. 1909. felsőkereskedelmi iskolai tanár lett, 1918 óta pedig a székesfővárosi IX. ker. mester-utcai felsőkereskedelmi iskola igazgatója. A háború alatt katonai szolgálatot teljesített. A *Társadalmi Egyesületek Szövetségének* egyik alelnöke, a Keresk. Isk. Tanárok Nemzeti Szövetségének elnöke, a Föv. Alkalmazottak Nemz. Szövets. Oktató-osztályának társelnöke és a *Kereskedelmi Iskolai Tanárok Orsz. Egyesületének* választm. tagja. Értékes szakirodalmi munkásságot fejtett ki gyermekpsychológiai tanulmányai-
val a *Gyermek és a Magyar Tanítóképző* c. folyóiratokban. A fővárosi elemi iskolák részére írt *Alkotmánytan* és a felsőkereskedelmi iskolák részére összeállított *Jogismeretek* c. tankönyve kiváló szaktudását és elsőrendű pedagógiai képességeit dicsérik. Tíz évig volt a Magyar Gyermektanulmányi Társaság titkára.

Jacobi Olivér, ügyvéd, szül. Bpest, 1879 márc. 14. A bpesti tud. egyetem jogi karának elvégzése után doktorátust tett és megszerzte ügyvédi oklevelét. Éveken át mint gyakorló ügyvéd fejtett ki értékes pénzügyi és kereskedelmi jogászai működést. Később a *Pesti Magyar Kereskedelmi Bank* jogtanácsosává nevezték ki. Munkakörébe tartozott a bank külföldi kölcsöntárgyalásainak vezetése. Ezt a megbízatást mindenkor olyan kiváló eredményel látta el, hogy több ízben az összes nagy pénzintézetek közös külföldi tárgyalásain J. volt a magyar szindikátus képviselője. 1929. ügyvezető igazgatói állásáról lemondott, de továbbra is élénken vesz részt bankjának nagyszabású üzleteiben. Értékes szolgálatainak elismerésül a kormányzó m. kir. kormányfőtanácsosa névezte ki.

Jacobi Roland, belügymin. titkár, szül. Beszterce, 1893 márc. 9. Mint sportember nemesak Bpsten, hanem Bécsben, Londonban, Koppenhágában, Stokholmban, Berlinben stb. is elismerést szerzett. Mintegy 420 bizteletdíja és sportkilüntetése van. Tenisz-

eredményei közül kimagaslik: 1924. Magyarországot fedettpálya férfi páros bajnoki győzelme. A magyar válogatott csapatnak több ízben tagja volt. Mint ping-pong-játékos is kiemelkedően külön klasszist képvisel. Az 1926. évi december hóban Londonban első ízben megrendezett asztali-tenisz világbajnokság alkalmával az egyes és páros világbajnokságot megnyerte és a magyar válogatott csapatban sokszor képviselte a magyar színeket.

Jacobovics Béla, orvos, szül. Zenta, 1888 febr. 7. Középiskolai és egyet. tanulmányait Budapesten végezte. 1910. orvosi oklevelet szerzett. 1911. a gyermekklinikára került gyakornoknak. A háborúban harctéri szolgálatot teljesített. Kitüntetései: a bronz és ezüsti Signum Laudis, koronás arany érdemkereszt, Károly-csapatkereszt és a vöröskereszt hadi-ékitményes tiszti jelvénye. A Ferenc József-rendre is felterjesztették. 1918. ismét a gyermekklinikán működött. 1919. tanársegéddé nevezték ki. 1924. a római egyet. gyermekklinikán a vörheny kezelését tanulmányozta. 1926. kilépett a klinika kötelékéből. Számos orvostudományi értekezése jelent meg különböző szaklapokban. A *Zsófia Országos Gyermekszanatórium Egyesület* kormányzótanácsának és intézőbizottságának tagja.

Jaczkó Pál, ügyvéd, szül. Poprád, 1872. márc. 26. Középiskoláinak elvégzése után, vegyésznek készült, később bpesti, berlini és párisi egyetemen jogot tanult. Jogi-doktori, valamint ügyvédi oklevelének elnyerése után 1900. Bpsten ügyvédi irodát nyitott. Ügyvédi gyakorlata mellett élénk részt vesz a politikai és társadalmi életben. A tasnádi kerület rövidesen függetlenségi programmal orsz. gyűl. képviselőjévé választotta. A régi országgyűlésnek az összeomlásig tagja volt. 1920. Bpest IV. vál. kerülete törv. hat. bizottsági taggá választotta és, mint Bpest székesfőváros ítméremési felszólamlási bizottság elnöke, továbbá mint kerülete adófelszólamlási bizottságának elnöke, több mint 10 éven át értékes munkásságot fejtett ki a polgárság érdekében. Számos társadalmi, kulturális és jótékonyági egyesület élén tölt be vezető szerepet. Több ipari és kereskedelmi vállalat igazgatóságának tagja.

Jagieza Antal, főjegyző, h. polgármester, szül. Drágszél, 1878. Középiskoláit Kalocsán végezte. 1908-ban Bpsten nyert ügyvédi oklevelet. Kalocsán kezdte meg ügyvédi gyakorlatát, majd a város főügyésze lett. 1926. választották főjegyzővé és bízták meg a h. polgármesteri teendők elvégzésével. A háborúban mint népf. főhadnagy vett részt. Megkapta a Károly-csapatkeresztet és a sebesülési érmet. A dunántúli keresztény sajtó egyik ismert munkása, a Kalocsai Újság megalapítója és felelős szerkesztője. Keresztény és nemzeti irányú törekvése már a rémuralom napjaiban mutatkoztak, mikor is az ellenforradalmi mozgalom egyik vezetője volt. Több egyesület vezetőségi tagja és Pest vm. törvényhatóságában is hivatalból foglalt helyet.

Jakab Dezső, műépítész, szül. Rév (Bihar m.), 1864 nov. 4. Középiskolai tanulmányait Nagyváradon, az egyetemet Budapesten végezte. Tanulmányúton volt és szaktanulmányokat végzett Európa minden városában. Működésének kezdetén feltűnt magyaros építészeti stílusával, amelyet a külföld építőművészetének beható tanulmányozása ellenére is megtartott. Többek között a budapesti Népopera, a pozsonyi Vigadó, a nagyváradi Vigadó és Fekete Sas-szálloda, a bpesti Társadalombiztosító palotája, a Liget-, Park-, Svábhegyi szanatóriumok, bankok, villák, bérházak, templomok és vidéki középületek tervezője és építője. Mint a magyar építészeti stílustörekvések harcosa, hathatósan tevékenykedik és épületein a magyar népművészeti motívumok gyakran szerepelnek. A *Magyar Mérnök- és Építészegylet* nagy aranyérmét és ezüstérmét nyerte el. A *Mérnök és Építészegyletben* többször tartott felolvasást. Cikkei és építész tanulmányai a különböző szaklapokban jelentek meg.

Jakab László, ig.-főorvos, Szül. Rév, 1875 dec. 18. Középiskoláit Nagyváradon, az egyetemet Bpsten végezte, ahol 1898-ban orvostud. oklevelet nyert. Tanulmányainak befejezése után *br. Korányi Frigyes* klinikáján működött. 1903-ban a Herczl-féle szanatórium vizegyintézetének vezetését vette át. 1908-ban a *Liget-Szanatóriumot*, 1912. a *Park-Szanatóriumot* alapította meg, amelyeknek igazg.-főorvosa. A háború alatt mint orvos különböző hadikórházakban működött. A leszerelés után újból átvette a szanatóriumok vezetését, majd 1927-ben létesítette a *Svábhegyi szanatóriumot* is, melynek szintén ig.-főorvosa. Számos orvostud. közleménye jelent meg.

Jakab Mihály, kúriai bíró, szül. Nyíregyháza, 1876 ápr. 14. Középiskoláit szülővárosában, az egyetemet Bpsten és Debrecenben végezte és 1900. u. o. jogtud. államvizsgát tett. 1903. Bpsten bírói oklevelet nyert. Tanulmányainak befejezése után, mint gya-

kornok, a nagyváradi kir. törvényszéken működött, majd a székelyhídi járásbírósnál aljegyző lett. Később visszakerült a nagyváradi kir. törvényszékhez, ahol jegyzői tevékenységet fejtett ki. Utána Székelyhídon al-bíró és járásbíró, majd a nagyváradi kir. törvényszéknél törvényszéki bíró volt. A nagyváradi kir. ítélőtáblán mint elnöki titkár működött. 1917. megkapta táblabírói kinevezését. A román megszállás után a bpesti kir. ítélőtáblához osztották be. 1923 óta a nagy. kir. Kúrián, mint bíró működik.

Jakab Oszkár, h. államtitkár, szül. Apatinban. 1888. Középiskoláit Temesvárott, az egyetemet Budapesten végezte s 1910. doktori oklevelet szerzett. Mint szigorló jogász 1910. lépett állami szolgálatba. Pályájátapidíjasként kezdte. 1924. min. tanácsos lett, 1927. pedig a pénzügyi szanálás terén kifejtett kiváló érdemeiért a h. államtitkári címmel tüntették ki, majd 1928. a h. államtitkári jelleget is megkapta. A háború alatt a hadbavonultak és rokkantak, valamint családjaik ügyeit intézte. 1920-tól a pénzügymin. illetm. oszt. vezette. 1923-ban a költségvetési osztály vezetését vette át és ma is annak élén áll. Részben J. nevéhez fűződik a pénzügyi szanálás programjának előkészítése, a külföldi kölcsön felvétele és a szanálás végrehajtása. Az ország egyik legkiválóbb pénzügyi szakértője, akinek kiváló szerepe van a deficitmentes magyar költségvetések megalkotásában és a külföld bizalmának helyreállításában, gazdasági életképességünk iránt. Közéleti működésének elismeréséül megkapta a Ferenc József-rend hadi ékítményes lovagkeresztjét és a III. o. hadiérdemkeresztet.

Jakubovich Emil, a Nemzeti Múzeum főkönyvtárnoka, szül. Győrasszonyfa, 1883 jan. 8. Középiskoláit Győrött, egyetemi tanulmányait Bpsten végezte, ahol jogi doktori oklevelet szerzett, de bölcsészeti tanulmányokkal is foglalkozott. 1905 óta áll a múzeum szolgálatában. 1923. főkönyvtárnokká nevezték ki és 1929 óta az önálló osztállyá lett levéltár vezetője. Széleskörű szakirodalmi munkásságot fejtett ki. Fel-tűnést keltő tanulmányokat végzett Anonymus és Márkus krónikás kilétének kérdésében. Több magyar nyelvemléket fedezett fel. Résztvett a Calepinus latin-magyar szótárának és Beatrix királyné oklevéltárának kiadásában. Számos nyelvtörténeti, történeti és oklevéltani értekezést szerzője, a magyar emlékek után külföldön kutatásokat végzett. A *Magyar Tud. Akadémia* levelező tagja, a *Magyar Nyelvtudományi Társaság* titkára.

Jaloviczky Lajos (Jalsovai) gépészmérnök, felsőipariskolai tanár, szül. Nagyatád, 1881 máj. 24. Középiskoláinak elvégzése után a bpesti műegyetemen tanult, ahol 1905. gépészmérnöki oklevelet szerzett. Tanulmányainak befejezése után különböző gyárak köte-

lékében dolgozott, majd kinevezték a bpesti kir. felsőipariskola tanárává. Élénk munkásságot fejt ki a szakirodalomban. Számos hézagpótló könyvet adott ki. Ezek: *Gázmotorok, Vízuturbinák, Gőzturbinák, Járműmotorok, továbbá Szivattyúk, Hűtőgépek, Gőzgépkezeléstan, Vaskeretten, Emelőgépek és Repülőgéptan* c. autográfiaiák.

Jalsoviczky Sándor (id. jelsovai), államtitkár, felsőházi tag. szül. Nagykőrös, 1857. Középiskolai és jogi tanulmányainak befejezése után 1881. kezdte meg államszolgálatát. Mint fogalmazógyakornok résztvett Jekelfalussy Lajos oldalán az államrendőrség megszervezésében. 1900. a rendőri büntetőosztályt min. titkári rangban vezette. 1910. mint min. tanácsos, elnöke volt a harmadfokú rendőri büntetőtanácsnak és a közrendészeti és rendőri büntetőosztályok élén állott. 1912. az áll. soffőriskola felállításában tevékenykedett. 1917. államtitkári rangban nyugalmába vonult. A közlekedési rendészet terén számos újítást honosított meg. Az *Orsz. Automobil Alap*, valamint az *Orsz. Automobil Szakértőbizottság* megszervezője. Az automobilok közötti forgalmát szabályozó nemzetközi egyezmény életbeléptetése nevéhez fűződik. Szabályozta az egységes rendőri büntetőeljárást és jelentős érdemeket szerzett a tűzvédelem fejlesztése terén is. A belügyi kormányt több külföldi kongresszuson képviselte. Egyháza életében jelentős szerepet tölt be. A Lipót-rend lovagkeresztjének, a vöröskereszt hadiékítményes tiszti díszjelvényének, valamint a polgári hadiérdemkeresztnek tulajdonosa. Felsőházi taggá Pest vármegye törvényhatósága választotta.

Jámbor Dezső, (dańcs házai), hírlapíró, szül. Bpest, 1898 máj. 8. Középiskoláinak elvégzése után egyet. tanulmányokat folytatott, majd 1918. a 48-as alkotmánypárt titkára lett. A tanácsköztársaság alatt letartóztatták. 1919. az *Új Lap* belső munkatársa, majd helyettes szerkesztője lett. Jelenleg a Nemzeti Újság egyházi rovatvezetője, a *Magyar Katholikus Almanach* munkatársa. Mint az *Orsz. Kath. Szövetség* titkára zárandoklatokat vezetett Rómába és Lourdesba. A pápai Pro Ecclesia Pontifice arany érdemkeresztjének és az 1925. évi pápai Benemerenti II. osztályának tulajdonosa.

Jámbor Lajos, építész, szül. Budapest, 1869. Középiskolai tanulmányainak elvégzése után a bpesti műegyetemen építési oklevelet szerzett. Később Hausmann tanár, majd Alpár Ignác és Végül Lechner Ödön építész mellett dolgozott. 1897 óta Bálint Zoltánnal együtt közös építési irodát tart fenn. Közös alkotásuk az 1900. évi párisi világiállítás magyar háza, amely nagy feltűnést keltett. Ugyancsak ők tervezték a debreceni megyeházát, az állami számvevőszék bpesti

palotáját, több neves magán- és középülettel együtt.

Jambrits Lajos, Kőszeg szab. kir. város polgármestere, szül. Ludad, 1877 jún. 25. Középiskolai tanulmányait Kőszegen, az egyetemet Budapesten végezte. Tanulmányainak befejezése után, mint városi gyakornok Kőszeg szab. kir. város szolgálatába lépett, ahol fokozatos előhaladás után, értékes szolgálatának elismeréséül 1915. polgármesterré választották. A háborúban is teljesített szolgálatot és leszerelése után, mint Kőszeg polgármestere folytatta működését. Szolgálatiért több ízben kitüntetésben is részesült, így megkapta a II. oszt. polgári érdemkeresztet, Vöröskereszt érmet stb. Számos kultúrintézmény, az országos postás árvaház, a missziós nevelőintézet, egy fiúarvaház és áll. fiútanítóképző stb. intézet létesítése fűződik nevéhez. Értékes közhivatali és városfejlesztési tevékenysége mellett, mint népdalköltő és zeneszerző irodalmi munkásságot is fejt ki. A város társadalmi és kulturális életének vezető alakja, a helybeli egyesületek legtöbbszörének elnöke, vagy vezetőségi tagja.

Jancsó Sándor, hadiárva-intézeti igazg., szül. Fogaras, 1887 jan. 9. Iskolai tanulmányai befejezése után Fogarasra került, ahol adóügyi tanácsnok, majd főszámvevő lett. 1921. amikor a székesfehérvári hadirokkant-intézetet hadiárva-intézetté szervezték át, érdemeinek elismeréséül az intézmény igazgatójává nevezték ki. 1928. kormányzói elismerésben részesült. J. a helyi lapokban érdekes közérdekű cikkeivel is értékes munkásságot fejt ki.

Janitsáry Iván, gyógyszerész, szül. Dunapentele (Fejér m.), 1869 ápr. 7. Középiskoláit és az egyetemet Bpsten végezte, ahol gyógyszerészi oklevelet nyert. Tanulmányainak befejezése után, mint gyakornok Bécsben működött. 1903. az egyik fővárosi gyógyszerészár vezetője és gondnoka volt. 1913 óta a Phönix gyógyszerészár tulajdonosa. Közismert pirotechnikus, szakíró.

Janicsék József, műegyet. m.-tanár, okl. mérnök, szül. Szeged, 1893 júl. 15. Középiskoláit és műegyet. tanulmányait Bpsten végezte. Megkapta a *Smith Jeremiás-féle* ösztöndíjat, amellyel az Északamerikai Egyesült-Államokban tanulmányutat tett és *Cambridge* (Mass)-ben *dr. Terraghi* professzor laboratóriumában dolgozott. 1915. műegyet. tanársegéd lett. 1917. a bpesti erődépítési igazgatósághoz vonult be, ahol mint mérnök-hadnagy teljesített szolgálatot. Kitüntetései: Signum Laudis és Károly-csapatkereszt. 1919. a műegyetem közlekedési és vasútépítési tanácskének adjunktusa lett. 1929. Földépitmények mechanikája c. tárgykörből m.-tanárrá képesítették. Jelentékeny szakirodalmi tevékenységet fejt ki *Elméleti részű és alkalmazása a mélyépítésben* c. művével megnyerte a M. Mérnök és Építész Egylet Hollán-díját.

Szakkikkej és tanulmányai a különböző mérnöki szaklapokban jelennek meg.

Jankó Ágoston, főispán, szül. Felbaka, (Pozsony m.), 1856. Tanulmányainak befejezése után 1881. Torontál megye szolgálatában kezdte közigazgatási pályafutását. 1883. a bukovinai csángók telepítésével megbízott Gromon Dezső mellé helyhatósági biztosnak nevezték ki és mint ilyen, jelentős része van Hertelendyfalva, Sándoregyháza és Székelykeve községek felépítésében. 1886. ismét Torontál m. szolgálatába lépett. 1903. megyéje aleispánjává választották. A háború alatt a Ferenc József-rend hadiékítményes tiszti keresztjét kapta meg. A szerb megszállás alatt erőszakkal távolították el hivatalából, majd kiutasították. 1921. Csonka-Torontál m., mint önálló törvényhatóság, vezetése alatt működött. 1923. Tolna vmegye főispánja lett. 1928. a II. o. magyar érdemkeresztet a csillaggal kapta meg.

Jankovich Béla (jeszenicei), ny. miniszter, felsőházi tag. szül. 1865 ápr. 21. Középkisk. és egyet. tanulmányainak befejezése, valamint államtudományi doktori oklevelének elnyerése után hosszú világgörülű úton volt. Hazaérkezése után 1894. Hont megye törvényhatósági bizottságának tagja lett. 1901. magántanári képesítést nyert és a budapesti tudományegyetem közgazdaságtani előadója volt. 1910. az ipolsági kerület képviselője, 1911. a képviselőház egyik alelnöke lett. 1912. közgazdasági és politikai tevékenységének jutalmául valóságos belső titkos tanácsosi címet nyert. 1913. közoktatásügyi államtitkárrá lépett elő, majd a közoktatásügyi miniszteri tárcát bízták rá. 1916. a vaskorona-rend I. osztályával tüntették ki. 1917. miniszterségéről lemondott és a Lipót-rend nagykeresztjét kapta. Tudományos kutatásainak eredményéről számos tanulmányban és könyvben számolt be. Kiválóbb önálló művei: *A pénzintézetek reformja, Osztrák és magyar indexszámok, Indexnummer, Külkereskedelem és váltóárfolyam, Aranyátszó és áralakulás, Kereskedelmi mérlegünk passzivitásáról*. Műveivel több ízben nyert pályadíjat. A Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja. Vármegyei törvényhatósági bizottsági tag. Fejér megye választotta felsőházi taggá.

Jankovich Bésán Endre (gróf, pribéri és vuchini), nagybirtokos, orsz. gyűl. képviselő. Szül. Terezovác, 1884. Középkiskoláinak befejezése után a magyaróvári gazd. akadémiát végezte el. A háború alatt 27 hónapig szolgált a harctéren, a 14-es huszárezred kötelékében. A háború utolsó évében hat Dunántúli vármegye élmezési kormánybiztosa volt. A kommun után a nemzeti hadsereg kötelékébe lépett és 1921. mint sz. k. százados szerelt le. Az ugodai kerület választotta képviselőjévé 1922. és 1926. pártönkívüli programmal.

Jankovits Gyula, szobrászművész, szül. Budapest, 1865. Iskoláinak befejezése után Münchenben, majd Bécsben folytatta tanulmányait. Hazaérkezése után *Libatolvaj* c. szobrával széleskörben keltette fel az érdeklődést maga iránt. Számos emlékművet alkotott, amelyek közül különösen kiemelkednek *Szent Gellért, Szarvas Gábor* c. szobrai. Stílusát kötetlenség és a realizmus szeretete jellemzi. Műveivel több kitüntetést nyert.

Jankovich László, egyet. ny. r. tanár, szül. Bpest, 1887 jún. 27. Középkiskoláit és egyet. tanulmányait a fővárosban végezte. Orvosi oklevelének megszerzése után a bpesti egyetem kórbonctani intézetében egyet. gyakornok, majd tanársegéd lett. 1915. tvszéki orvosi képesítést nyert. Hosszabb ideig prozepektora volt az Állami gyermekmenhelynek, az Újpesti gyermekkórháznak és a *Fehér Kereszt* gyermekkórháznak. A háború alatt mint népfőlkelő főorvos három évig katonai szolgálatot teljesített és egyideig a 16. számú helyőrségi kórház laboratóriumának vezetője volt. A bpesti egyetem orvosi kara 1921. magántanárrá képesítette, 1925. pedig a szegedi egyetemen a tvszéki orvostan ny. r. tanára lett. A kórbonctan és a tvszéki orvostan tárgyköréből számos szakközleménye jelent meg a magyar, német és francia szaklapokban. A szegedi egyetem orvosi karának 1928—1929. jegyzője volt és 1929—1930. dékánja.

Jankovics Tibor, törvényszéki bíró, szül. Egerben, 1883 nov. 12. Középkiskoláit és jogi tanulmányait szülővárosában végezte. Utána ott lépett a bíróság szolgálatába. 1921. a lugosi járásbírószághoz nevezték ki bírónév, ahol a megszállásig teljesített szolgálatot. A szerbeknek megtagadta a hűségesküt, amiért az ottani hatóságok kiutasították. Bpestre menekült és a büntetőtörvényszék vádánácsához osztották be, hol 6 ézsendeje a leg-súlyosabb konszolidációs perek, bűnügyek előadójaként szerepel.

Janky Kocsárd (bulcsi), vitéz, lovassági tábornok, a m. kir. honvédség főparancsnoka, szül. Déván, 1868 febr. 11. Atyja: bulcsi Janky Lajos, altábornagy, anyja: lósdái Fekete Anna nemzetes asszony volt. Az ifjú Janky erős vonzalmat érzett a katonai pályára iránt és ezért szülei a kőszegi katonai nevelő intézetbe vétették fel. Ennek elvégzése után a bécsújhelyi katonai akadémián folytatta tanulmányait. 1889. mint hadnagyot a cs. és kir. 1-ső huszárezredhez osztották be. 1896—1898. a wieni hadiiskola hallgatója volt. Annak sikeres elvégzése után a vezérkarhoz osztották be. Először a 12. lovasdandár vezérkari tisztje volt, majd a szegedi II. honvédkerületi parancsnokság vezérkari osztályában működött. 1903. a kassai III. honvédkerületi parancsnoksághoz helyezték át. 1909. a temevári I. lovashadosztály vezérkari főnökévé, majd őrnaggyá, 1911. Frank Liborius gyalogsági tábornok szárnysegédévé

nevezlék ki. 1913. mint alezredes az 1-ső huszárezredhez vonult be csapatszolgálatra. 1914. a cs. és kir. 4. huszárezred parancsnokává nevezetett ki, melynek élén két évig küzdött az orosz fronton. Az északi harctéren 1916. júniusában Janky ezredes a cs. és kir. II. és a Fath-hadtest között beállott hégzagokba betörő ellenség föltartóztatására kapott parancsot. Ezt a feladatát személyes bátorságának teljes latbavetésével megoldotta, az ellenség rohamait visszaverte és az ottani arcvonalat rohamosan rögzítette. Itt ugyanis három és fél nap alatt nemcsak 19 ellenséges tömegtámadás omlott össze Janky arcvonala előtt, hanem egyidőben a szomszédjánál két ízben betört ellenséget is kiverte onnan tartalékával. Eme dicső haditettéért a Mária Terézia-rend lovagkeresztjével tüntették ki. Az erre vonatkozó okirat kiemeli, hogy: Janky „a legnehezebb viszonyok között kimerült csapatokkal, hős küzdelmekben, példát mutató személyes bátorsággal és kiváló kezdeményező erővel” hiúsította meg az oroszok jól előkészített ismételt áttörési szándékát. Janky 1916. augusztus 20-án egy erdélyi népfelkelő dandár parancsnoka, 1918. pedig a 31. gyalogdandár, majd a 6. lovasdandár parancsnoka lett. E tisztségében a piavei nagy támadásban vett részt és elfoglalta Capo Sile-t. Később az ukrán határon harcolt, majd Erdély bástyáit védelmezte. A tanácsköztársaság alatt Tordára internálták a közben oda bevonult oláhok. 1919. óta a m. kir. honvédség kötelékében eleinte a Duna-Tisza közti hadosztálynak, később a szegedi katonai körletnek, majd vegyesdandárnak parancsnoka volt. 1920. tábornokká, 1922. altábornaggyá lépett elő. 1922. a kormányzó a honvédelmi minisztérium VI. csoportjának főnökévé, majd a katonai főcsoport főnökévé, 1925. lovassági tábornokká, 1925. okt. 28-án pedig m. kir. honvédség főparancsnokává nevezte ki. Halhatatlan érdeme a magyar honvédségnek Európa legkítünőbb hadseregévé való fejlesztése.

Jánosy Aurél, kir. kúriai tanácsjegyző, szül. Baja, 1879 jan. 30. Középiskoláit Újvidéken és Budapesten, egyetemi tanulmányait Budapesten végezte. 1900. joggyakornok, 1913. albíró, 1914. bpesti kir. ívszéki bíró, majd táblabíró lett. A magy. kir. Kúria kisebb fegyelmi tanácsának és büntetőjogi bizottságának, 1920 óta pedig mindkét királyi és országos legfőbb fegyelmi bíróságnak is a jegyzője. Több jogi és szépirodalmi cikke jelent meg.

Jánossy Gábor, orszgyűl. képviselő szül. Nemesmagasi (Vas m.), 1870 szept. 18. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a bpesti tud. egyetem jogi karának hallgatója volt. Eleinte, mint ügyvédbojtár működött. 1897. Vas vm. szolgálatában kezdte meg közéleti pályafutását. Fokozatos előléptetések után arvaszéki elnökké választották. Celldő-

mők választókerület egységespárti programmal küldte az országgyűlésbe. Társadalmopolitikai vonatkozású és más cikkei a fővárosi és vidéki lapokban jelennek meg. Több önálló kötetet adott ki.

Jánosi György, ref. lelkész, szül. Beregszász, 1889 febr. 8. Középiskoláit Sülővárosában, teológiai tanulmányait Sárospatakon és Budapesten végezte. Pályafutását a világháborúban kezdte, ahol táborig lelkészként szolgált két éven keresztül. Tolnaváralján lelkésszé választották. A mezőgazdasági kérdésekkel kapcsolatban állandó tudományos kísérleteket végez. Jelentős szépirodalmi munkásságot fejt ki és *Rab c.* regénye feltűnést keltett. A Tolnangyei lapokban megjelent publicisztikai írásai a fővárosban is feltűntek és cikkei a *Pesti Naplóban*, valamint a *Magyarországban* jelennek meg.

Jánosy Zoltán, ny. államtitkár, szül. Nagyléta, 1868. Teológiai és filozófiai tanulmányait a bpesti és zürichi egyetemeken végezte. 1891. a debreceni gimnázium tanára lett, majd több külföldi tanulmányutat tett. 1898—1902. *Hajdusámsonban* fejtett ki lelkészi működést, 1902 óta pedig Debrecen város lelkésze. 1906. Debrecen város törv.-hat. bizottságának tagjává választották. Az 1908-i városi választásokon az addig uralmon volt párttal szemben az ő elnöklete alatt álló pártot juttatta uralomra és ebben a minőségben vezető szerepet vitt a városi ügyekben. Az országos politikába 1908. kapcsolódott be, mikor is a debreceni kerület pártonkívüli radikális függetlenségi programmal képviselőjévé választotta. Később a Károlyi-párt tagja lett. Képviselőházi felszólalásai mindenkor figyelmet keltek. 1918. a nemzeti tanács tagjává választották. Ugyanazon évben a Károlyi-, majd a Berinkey-kormányban a belügyi államtitkárságot vállalta el.

Janovics Pál, hírlapíró, szül. Ungvár, 1871 augusztus 25. Középiskoláit Budapesten végezte, majd jogi tanulmányokat folytatott a budapesti tudományegyetemen. Hírlapírói pályáját 1889. kezdte meg az *Egyet. értés* című lapnál. A *Magyar Hírlap* alapításakor annak szerkesztőségi kötelékébe lépett. Később a *Pesti Napló*, majd a *Budapesti Napló* belső dolgozótársa lett. 1910 óta az *Est* lapok munkatársa.

Janovitz József, r.-t. ügyvezető igazgató, szül. Budapest, 1873 február 10. Iskolai tanulmányait Budapesten végezte, majd a *Phoenix Biztosító r.-t.* tisztviselője lett. 1891. a Foncière, 1911. a *Hungária Biztosító Társaság* kötelékébe lépett. 1920 óta, mint a *Foncière Általános Biztosító Intézet* ügy. igazgatója fejt ki értékes tevékenységet. Szaklapokban számos cikke jelent meg.

Jánszky Béla, építész, született Ózd, 1884 júl. 19. Oklevelet 1906. a bpesti műegyetemen szerzett, ahol Schulek Frigyes tanítványa volt, majd Lechner Ödön szoro-

sabb köréhez tartozott. 1905. Tátray Lajos-sal és Kozma Lajossal megalakította a népies irányú magyar építészek csoportját. 1907. megnyerte a nagy állami építészeti díjat. Többször beutazta egész Európát, majd hosszabb ideig élt Angliában. Több hazai és külföldi kiállítás tervezésében vett részt. Első magyar szellemű műve a zebegényi templom. 1909. Falus Elekkel és Iványi Grünwald Bélával együtt megalapította és tervezte a kecskeméti művésztelepet. Ettől kezdve élénk részt vett a művészeti mozgalmakban. Több aranyérmét és pályadíjat nyert. 1911. a kecskeméti földrendés után a város újjáépítésének vezetésével bízták meg. 1909—1916., majd újabban 1925-től Szivessy Tiborral dolgozott. Közös műveik a kecskeméti városi kaszinó, Márkus Emília kastélya, az F. T. C. pálya, a Nádorutcai Festetics bérpalota, a Fórum filmszínház, a pesterzsébeti reálgimnázium, stb., számos bérház, iskola, stb. Jászky építette a nagyeceni Széchenyi-mauzóleumot, valamint a Benczur-mauzóleumot. A háború végén előadója volt a közmunkákat előkészítő orsz. bizottságnak, később a *Munkaiügyi bizottságnak*, vezető tagja a *Magyar Építőművészek Szövetségének*. Tevékeny irodalmi munkósdét fejt ki. Számos cikke jelent meg szak- és napilapokban. Önálló munkája: *A magyar formátörésvésk története építőművészetünkben*. Egyik alapítója és ügyvezető elnöke a Lechner Ödön Társaságnak, igazg. tagja számos kulturális és közhasznú társaságnak. J. a korszerűsögre és magyarságra törekvő haladó építészeti irány egyik leglelkesebb harcösa. Műveit szigorú logika és nemes egyszerűsögre törekvő nemzeties művészet jellemzi. A mai élet éles megfigyelöje, elveit érvényesítö gazdaságos és célszerűsögre törekvő alaprajzaiban is.

Jármay Elemér, h. államtitk., szül. Budapest, 1878 okt. 8. Középiskoláit a bécsi Theresiánumban, az egyetemet Bécsben és Budapeston végezte. Bécsben jogtörténelmi államvizsgát tett és Bpsten államtud. oklevelet nyert. Utána Angliában és Franciaországban hosszabb tanulmányúton volt, majd a müncheni egyetemen kereskedelem-politikai tanulmányokat folytatott. 1903. a kereskedelem-ügyi minisztérium kötelékébe lépett, ahol az elnöki, a kereskedelem-politikai és a folyam- és tengerhajözási osztályokban működött. 1919. a külügyminisztériumba helyezték át és mint miniszteri tanácsos a közlekedési ügyosztályt vezette. A *békedelegáció szakértöje* és a folyam- és tengerhajözási kérdések előadója volt. 1920—22. a *Nemzetközi Dunabizottság* magyar képviselőjének helyetteseként működött, majd a párisi *Nemzetközi Dunakonferencián* képviselte Magyarországot. A dunai hajötér kérdésének rendezésére alkotott választott bíróságnál mint a magyar kormány képviselője működött. A *Jövötételi*

Bizottságnál a folyamhajözási ügyekben képviselte Magyarország érdekeit. 1922. kiváló szölgálatainak elismerésöül a h. államtitkári címet kapta és a *M. Kir. Folyam- és Tengerhajözási r.-t.* igazgatójává nevezték ki. Mint a folyamhajözási jog és a Dunakérdés kiváló szakértöje, széleskörü tudományos és irodalmi tevékenysöget fejtett ki. A *Nemzetek Szövetsöge* keretében a hajözási jog egysögesítésére alkotott bizottság tagja, a *Nemzetközi Keresk. Kamara Magyar Nemzeti Bizottságának* hajözási előadója. A *Külügyi Társaság* elnöki tanácsa tagjává választotta. A koronás arany érdemkeresztnek, a Ferenc Jözsef-rend lovagkeresztjének, a II. o. polg. hadiérdemkeresztnek tulajdonosa. A katonai érdekek előmozdításáért 1909-ben legfelsöbb elismerésben részesült.

Jármay Béla (jármí és szolnoki), ügyvéd, ny. föispán, szül. Császló (Szatmár vm.), 1881 máj. 25. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a bpesti, majd a kolozsvári tud. egyetem jogi karának hallgatója volt, ahol jogidoktori oklevelét nyerte. Ügyvédi vizsgát Bpsten tett. 1908. Szatmár m. tb. tiszti-föügyészévé nevezték ki. 1911. a fehérgyarmati kerület 48-as Kossuth-párti programmal orszgyül. képviselőjévé választotta. Kerületét az összeomlásig képviselte. A háború alatt katonai szölgálatételre vonult be. Hadiérdemeit számos kitüntetéssel jutalmazták. 1920. Szabolcs vm. föispánjává nevezték ki. 1922. elhagyta hivatalát. Szabolcs vm. törvhatóságának választott örökös tagja. Jelenleg ügyvédi gyakorlatot folytat.

Jármay István, ügyvéd, szül. Eperjeske, 1879. A bpesti egyetemen végezte tanulmányait, majd az ügyvédi vizsga letétele után 1905. ügyvéd lett. Szabolcs megye tiszteletbeli föügyészévé választották. Több uradalom jözszáigazgatója volt és később ügyvédi gyakorlata mellett maga is gazdálkodott. 1910. a tiszaháti kerület Kossuth-párti programmal képviselőjévé választotta.

Járossy Jenö, ügyvéd, zeneszerzö, szül. Szegeden, 1887 okt. 21. A budapesti egyetemen szerzett jogi doktorátust és Marosvásárhelyen tett ügyvédi vizsgát. Közben a Zene-művészeti Föiskola növendéke is volt. Résztvett a háborúban és hosszabb időt töltött a frontokon. Utána a fővárosban nyitott ügyvédi irodát. A magyar népzene fejlesztése terén évek hosszú sora óta érdemes tevékenysöget fejt ki. Számos dalt szerzett és magyar nótáival népszerűvé lett az országban. A Magyar Cigányzenészek Orsz. Egyesületének ügyésze.

Jaschik Álmos, festöművész, (grafikus) tanár, müegyetemi előadó, szül. Bártfa, 1885 jan. 5. Középiskolai tanulmányainak, majd a Képzöművészeti föiskola rajztanári fakultásának elvégzése után helyettes tanár a Föiskolán, később rendes tanár a fővárosi iparrajziskolában. 1921 óta saját grafikai isko-

láját vezeti, mely a leghaladottabb grafikai és művészeti törekvések szolgálatában áll. Művészi téren mint illusztráló grafikus közismert. A múlt század nagy magyar költőinek verskötetein kívül számos külföldi író könyveit illusztrálta, azonkívül nagy számmal készített kőesterveket ismertebb kiadványaink részére. Illusztrációval a Nemzeti Szalon grafikai kiállításain két ízben az állami illusztráció-díjat, egy ízben a székesfővárosi aquarell-díjat nyerte el. Tervezője az 1928 óta forgalomba kerülő magyar bankjegyeknek. Művei nagyrészt bel- és külföldi múzeumok, kiadványok és műgyűjtők birtokában vannak. Művészetét a rajzi formák hangsúlyozottsága, az ornamentális gazdagság és a fantasztikum felé való vonzódás jellemzi. Szakirodalmi tevékenysége jelentős. Kimagasló munkája *A könyvkötőmesterség* című könyve. *A Művészeti Lexikon* munkatársa volt.

Jávor Pál, r.-tanácsos, szül. Bpest, 1887. nov. 20. Középiskoláit és az egyetemet a fővárosban végezte, ahol államtudományi oklevelet nyert. A háborúban harctéri szolgálatot teljesített s II. o. vitézségi érmet és Károly-csapatkeresztet nyert. 1904 aug. 1-én lépett az államrendőrség kötelékébe s mint előadó a főkapitányság büntügyi osztályán és a Belügyi Nyomozóosztályon működött. 1925 óta a Külföldiek Ellenőrző Hivatal helyettes vezetője.

Jávorka Sándor, múzeumi igazg., szül. Hegybánya, 1883 márc. 12. Középiskoláinak elvégzése után a bpesti tud. egyetem hallgatója lett, ahol filozófiai oklevelet nyert. Tanulmányainak befejezése után a bpesti egyetem növénytan tanszékének gyakornoka volt. 1905. a *Magyar Nemzeti Múzeum* kötelékébe lépett, ahol 1907. segédőr, majd 1914. őr lett, 1919 óta osztályigazgató. A múzeum virágos növénygyűjteményének kezelője. A magyar flórán kívül főleg a Balkán flórájával foglalkozik, e téren számos florisztikai kérdést tisztázott és kutatásai során több új növényt fedezett fel, számos növényt nevével neveztek el. A *Természettudományi Társulatnak* választm. tagja. Tudományos munkái közül nevezetesebbek a *Magyar flóra meghatározó kézikönyve*, mely munka először foglalja össze a történelmi Magyarország virágos növényfajait. Ezzel a munkájával a *M. Tud. Akadémia* Marcibányi-díját nyerte. Ennek folytatásául kiadja a *Magyar flóra képekben* címmel a magyar flóra képes atlaszát. Albániai kutató útjának eredményeit a *M. Tud. Akadémia* adta ki. A magyar Linnének, Kitchin Pálnak klasszikus herbáriumát egy kritikailag átdolgozott nagy katalógusban bocsátotta nyilvánosságra.

Jauernik István, r.-t. ügyv. igazg., szül. Cibakháza, 1878. Iskoláit Nagyváradon és Berlinben végezte, 1911. alapította meg cégét. A háború alatt megsebesült és orosz fog-

ságba került. Hazatérte után gyárát szélesebb alapokra fektette és azóta, mint ügyv. igazg. irányítja. Az iparfejlesztés terén elért érdemeiért a főváros kitüntetésben részesítette.

Jedlieska Béla, szegedi kir. közjegyző, szül. Mártfűpuszta, 1860 aug. 13. Középiskoláit Szarvason és Iglón, a jogi egyetemet Bpsten végezte. 1900. közjegyzővé neveztek ki Palánkára, 1904. pedig Szegedre helyezték át és azóta itt működik. A város társadalmi életében jelentős szerepet játszik. A szegedi városi párt ügyvezető elnöke, a törvényhatóság és a közigazgatási bizottság tagja. Számos kulturális és társadalmi egyesületnél töltte be tisztségét. J. a szegedi közjegyzői kamara elnökévé választották.

Jedlieska Jenő dr., ügyvéd, szül. Zenta, 1887 júl. 10. Középiskoláinak elvégzése után a budapesti tud. egyetemen jogot, majd bölcsészetet hallgatott; 1909. gyorsíró-tanári, 1912-ben jogtudori, 1913. ügyvédi oklevelet, 1914. katonai védői képesítést nyert. Amikor a szerbek a délvidéket megszállták, a magyar polgári párt elnöke volt Zentán, ahonnan a hűségeskü megtagadása és a szerb tisztekkel történt összetűzése miatt kiutasították; azóta Budapesten ügyvéd, főkép házassági és büntető perekkel foglalkozik. Évenkéntül mint hírlapíró is működött, ebben a minőségében politikai és irodalmi munkásságot fejtett ki.

Jegg Géza, közigazgatási tanácsnok, szül. Budafok, 1896 máj. 25. Középiskoláit Pécsen, egyet. tanulmányait Pécsen és Bpsten végezte, ahol 1920. jog- és államtudományi doktorátust szerzett. A háború alatt mint tart. hadnagy harctéri szolgálatot teljesített. A bronz vitézségi éremmel és a Károly-csapatkeresztel tüntették ki. 1925. az ügyvédi pályára lépett. 1927. Budafok városa közigazgatási tanácsnokává választotta. A r. k. egyházközösség képviselőjének és számos más társadalmi egyesületnek tagja.

Jéhn Kálmán, tvszéki tanácselnök, szül. Dunaföldvár, 1883 aug. 9. Középiskoláit Kolozsvárott és Székesfehérvárott az egyetemet Bpsten és Kolozsvárott végezte. 1911. ügyv. okl. nyert. Pályáját a gödöllői járásbírószágon kezdte meg. Mint jegyző az aradi kir. tvszékhez került, később Nagyváradra helyezték át, ahol megkapta albrói kinevezését, majd ismét Gödöllőre került, mint járásbíró. Utóbb a ráckevei járásbíró elnöke volt. 1928. elnöke lett a pestvidéki kir. tvszék egyik polgári tanácsának. A háború alatt az orosz és olasz harcterekkel küzdött; érdemeiért a koronás ezüst érdemkereszttel, a bronz vitézségi éremmel és a Károly-csapatkeresztel tüntették ki.

Jékey Dániel (porcsalmi és bulyi), kúriai bíró, szül. Magyar-Lápos, 1866 júl. 21. Középiskoláit és egyet. tanulmányait Kolozsvárott végezte és 1890. a kolozsvári tvszék joggyakornoka lett. 1892. aljegyző, 1894. a

kolozsvárvidéki járásbíróság albirája, 1897. a kolozsvári ítélőtábla tanácsjegyzője, 1899. pedig a kolozsvári tvszék bírása lett. 1906. elnöki titkárnak nevezték ki a kolozsvári ítélőtáblához; 1908. mint ítélőtáblai bíró Marosvásárhelyen működött és 1910. ismét a kolozsvári táblához került. 1918. mint a Kúria bírása működik. *Házassági vagyronjog az O. P. T. K. területén* címen munkát írt. Régebben cikkírója volt a jogi folyóiratoknak.

Jékei Sándor (bulvi és jékei), nagybirtokos, felsőházi tag, szül. Fehérgyarmat, 1869. Középiskolai és egyetemi tanulmányainak befejezése után hosszabb külföldi tanulmányutát tett, 1890. vármegyei szolgálatba lépett. 1895. a fehérgyarmati járás főszolgabírájává választották. 1917. Szatmár megye és Szatmárnémeti főispánjává nevezték ki. 1920. a vármegye közigazgatási bizottságának tagja és a mezőgazdasági bizottság elnöke lett. A *Tiszántúli Mezőgazdasági Kamarának* igazgató-választmányi tagja. A *Szatmármegyei Takarékpénztár* elnöke. Az Egyesített Ugocsa-Szatmár-Bereg megyék törvényhatósága választotta felsőházi taggá.

Jekel Péter, ny. helyettes államtitkár, szül. Földvár, 1869 aug. 7. Középiskoláinak és egyetemi tanulmányainak elvégzése, valamint az államtudományi doktorátus megszerzése után 1893. a belügyminisztériumban kezdte meg működését. A minisztériumban a gyámügyi, városi és rendőri osztályokban teljesített szolgálatot. A háború alatt e mellett a menekülügyet is intézte, majd min. tanácsossá történt kinevezése után a rendőri főosztály vezetésével bízták meg. Ebben a minőségben a háborús sztrájkmozgalmak elfojtása és általában a belső rend fenntartása volt a feladata. A háború alatt szerzett érdemeiért a III. o. vaskoronarenddel és a Ferencz József-rend hadiékítményes közpke-resztjével tüntették ki. 1917. II. Vilmos német császárnak Romániába és Galiciába történt utazásakor J. kísérte az országban a császárt. Az októberi forradalom idején elmozdították állásától. 1920. nyugalomba vonult. J. a magyarországi németek társadalmi és kulturális mozgalmainak egyik legtekintélyesebb vezéralakja. A *Magyarországi Német Népművelési Egyesület* irodafőnöke. Foglalkozik műfordításokkal is, szép sikerrel.

Jekelfalussy Zoltán (jekel- és margitfalvi), felsőházi tag, szül. Variháza (Zemplén m.), 1862 jún. 4. Középiskolai tanulmányainak befejezése után a bécsi, majd a bpesti tud. egyetemek jogi karának hallgatója volt. ahol jogi és államtudományi államvizsgát tett. 1893. a földművelésügyi minisztériumban, mint s.-fogalmazó kezdte meg pályafutását. 1897. miniszteri fogalmazóvá nevezték ki és a pénzügyminisztériumba helyezték át. 1905. min. tanácsosi rangban a belügyminisztérium elnöki osztályának élére került, majd kivándorlási kormánybiztos lett. 1917. Fiume

kormányzói székébe került. Az utolsó magyar fiumei kormányzó. A forradalmak után nyugdíjba ment. A Szent István-rend kiskeresztjének, a Lipót-rendnek, az I. o. polgári érdemkeresztnek és még számos kitüntetésnek tulajdonosa. Több közigazdasági vállalat vezetőségének tagja. Valóságos belső titkos tanácsos, cs. és kir. kamarás. Az alkotmányos élet helyreállítása után a miniszteri eskütételeknél ismét betöltötte zászlósúri szerepét.

Jemnitz Sándor, zeneíró, kritikus, szül. 1890. A Népszava zenerovatának szerkesztője. Önálló szerzeményei közül legjelesebb a *Ganyméd és Ghiotta c. pantomímek*. Eredeti versei a Népszavában jelennek meg. Modern szempontokból és nagy hozzáértésről tanuskodó zenei kritikáit és tanulmányait a legrészletesebb külföldi zenei szaklapok közlik.

Jendrassik Alfréd, ny. h. államtitk., szül. 1866 júl. 1. Középiskolai és műegyetemi tanulmányainak befejezése, valamint építési oklevelének elnyerése után, 1893. állami szolgálatba lépett és a keresk. minisztérium megbízásából az állami építkezések ellenőrzését, illetve vezetését látta el. 1899. berendelték a keresk. minisztérium magasépítési osztályára, ahol több postaépületet tervezett. Később állami ösztöndíjjal külföldi tanulmányutat tett a modern építési módok elsajátítására. 1911. a modern kórházépítkezés alapelveinek megírására hirdetett pályázat díját, hatalmas felkészültséggel tanuskodó munkájával J. nyerte el. Működése alatt sokat foglalkozott a társadalmi lakásüggyel és hivatalból résztvett a londoni és bécsi lakásügyi kongresszuson is. 1922. h. államtitkárrá nevezték ki. 1926. nyugdíjba vonult.

Jendrassik Kornél, min. tan., m. kir. szabadalmi bíró, szül. Bpest, 1868 jún. 23. Tanulmányait a bpesti és darmstadtai műegyetemen végezte. Öt éven át a m. kir. Posta mérnöki karában dolgozott. 1899 óta a szabadalmi bíróságnál működik. Nagy szakképzettségéről belföldi lapokban megjelent szakcikkei tesznek tanúságot. Közismert szaktevékenységéért 1920. min. tan. címmel tüntették ki.

Jendrassik Lóránd, egyet. m.-tanár, szül. Alsó-Pakony, 1896. Középiskoláit és egyet. tanulmányait Bpsten végezte. A háborúban résztvett, megsebesült. 1919 a bpesti egyetemi élettani int. gyakornoka, majd a leideni egyetem gyógyszer-tani intézetében asszisztens. 1923. mint tanársegéd hazatért Bpestre. 1925—1926. a berlin-dahlemi biológiai intézetben dolgozott. Ezóta a pécsi belklinikai laboratóriumának vezetője. 1927-ben habilitálták magántanárrá. Physiológiai és farmakológiai szakmunkái német és magyar nyelven jelentek meg. Ezek között jelentősebbek: *Alkaloida-hatások befolyásolása*, *Az ideghatás humorális átvihetősége melegvérűn*, *A koncentrációváltozás farmakológiája*, *Vegetatív ha-*

tások mechanizmusa, Epefesték-meghatározás, Az agyvelő phisiológiás hatóanyagai, Mikrogravinetria, A potenciál-hatások magyarázata (előadása Bostonban, 1929).

Jeney Aaladár (nagyenyedi), ügyész. alelnök, szül. Kolozsvár, 1872 dec. 6. Középiskoláit és jogtud. tanulmányait Kolozsvárról végezte, a bírói vizsgát Bpsten tette le. Mint jegyző a kolozsvári kir. tvszéknél kezdte meg működését, a kolozsvárvidéki jbiróságon albíró, majd a kolozsvári kir. ügyészségnél alügyész és ügyész lett. 1914. átvette a kolozsvári ügyészség vezetését, itt a II. oszt. polgári hadiérdemkeresztrel tüntették ki. 1919. a hivatali eskütétel megtagadása miatt a románok kiutasították. 1921. beosztották a pestvidéki kir. ügyészséghez. 1928. a III. fiz. csoport cím és jellegével felruházott ügyészségi alelnökké nevezték ki.

Jenkovszky Sándor, polg. isk. igazg., szül. Pálóc, 1876 júl. 31. Középiskoláinak befejezése után Bpsten a polg. isk. tanárképzőt végezte el. majd a kultuszminisztérium szolgálatába lépett. 1907. az újpesti polg. fiúiskola tanára lett és 1908. megkezdte az ifjúság katonai nevelését, melyet ma már a törvény is előír. 1914. az újpesti I. sz. polg. fiúiskola igazgatójává nevezték ki. A *Levente-egyesület* elnöke, a *K. I. S. O. K.* véleményező bizottságának kinevezett tagja.

Jeszzenszky Kálmán, prelátus, apátplébános, szül. Balassagyarmat, 1873. okt. 11. Középiskoláit Losoncon és Esztergomban, teológiai tanulmányait Esztergomban végezte és 1896. pappá szentelték. 1897. bpesti hitoktató és 1900. felsőbb leányiskolai és leánygimnáziumi hittanár lett. 1905 óta Balassagyarmat plébánosa, 1914. apáttá és 1924. prelátussá nevezték ki. Jelentős egyházi, pedagógiai és szépirodalmi munkásságot fejt ki. A fővárosi és vidéki lapok állandó munkatársa. Eredeti Madách-tanulmányait most rendezti sajtó alá. A *Madách Irodalmi Társaságnak*, a *Vármegyei Múzeum Társaságnak* alelnöke. A vmegyei törv. hat. biz. és a vároosi képv. test. tagja. A *Körzeti Hitelszövetkezet* igazgatója és a végrehajtóbizottság tagja.

Jeszzenszky Miklós (báró, nagyjeszeni), a Hitelbank cégvezetője, szül. Bpest, 1891. Középiskoláit a bécsi Theresianumban végezte. 1912. belépett a *Magy. Ált. Hitelbank szolgálatába*. Közben jogi tanulmányokat is folytatott. 1915. önként jelentkezett hadi szolgálatra. A háborúban az ezüst és bronz Signum Laudisszal, a II. o. ezüst és bronz vitézségi éremmel, a sebesülési éremmel és a Károly-csapatkeresztrel tüntették ki. A háború után folytatta működését a Hitelbanknál, ahol 1920. cégvezetővé nevezték ki. 1924—26. különleges megbizatással a *Hermes Magyar Ált. Váltóüzlet* r.-t. bécsi fiókjánál, majd 1928-ig a Dunántúli Mészteglá és Kőipar r.-t.-nél működött, mint igazgató.

1929. első felében a Hitelbank érdekkörébe tartozó *Általános Hitelbank r.-t. szabadkai* pénzüintézet távollevő vezérigazgatójának helyetteseként működött, jelenleg pedig mint a Hitelbank megbízottja a Magyar Általános Gépgyár r.-t.-hoz, Mátyásföld, van delegálva.

Jeszzenszky Sándor (báró, nagyjeszeni), nagybirt., felsőházi tag, szül. 1857 márc. 11. Középiskolai tanulmányainak befejezése után Bpsten, majd Belgium egyetemén folytatott jogi tanulmányokat. Hazaérkezése után Tolna m. tb. főjegyzője lett. A politikai életben tevékenyen résztvett és mint a nógrádmegyei ellenzék vezére, jelentős helyet vívott ki magának Bánffy Dezső és Széll Kálmán kormányzata idején. Azóta birtokán él s a vármegyei életben ma is tevékenyen részt vesz. 1885. az új főrendi törvény megszüntette főrendiházi tagságát és birtokai kezelését vette át. Az örökösöjü családok választották felsőházi taggá.

Joannovich Emil (szentandrás), ügyvéd, az *Országos Társadalombiztosító Intézet* aligazgatója és ügyészségének vezetője. Szül. Buziásfürdő, 1891 júl. 15. A m. kir. Keleti Akadémia elvégzése után a budapesti egyetemre iratkozott be, ahol jogtudori oklevelet nyert. Abszolválta ezenkívül a pénzügyifogalmazói szakvizsgát, majd bírói és ügyvédi vizsgát tett. 1914. Temes vármegye árvaszéki ülnökké választotta. A háború alatt mint főhadnagy a cs. és kir. 7-ik Vilmoshuszárezredben teljesített szolgálatot és több hadiékítményes kintüntetést nyert. A kereskedelemügyi minisztériumtól mint miniszteri titkár 1924. vált meg. Köztisztviselői munkásságának elismeréseként nevezték ki az *Országos Társadalombiztosító Intézet* aligazgatójává.

Joanovich Pál, ny. államtitkár, felsőházi tag, szül. Bpest, 1860 júl. 22. Középiskolai és jogi tanulmányainak befejezése után államszolgálatba lépett. 1891. a pénzügyminisztériumba rendelték. 1895. a miniszterelnökség közjogi osztályában a szerb nemzeti és görögkeleti szerb egyházi ügyek intézésével, majd a közjogi osztály vezetésével bízták meg. 1896. a Ferenc József-rend lovagkeresztjét nyerte el. Működése alatt a szerb egyházak és nemzetiségek, valamint Bosznia-Hercegovina és Horvátország ügyeit intézte. Rákóczy Ferenc hamvainak hazahozatala érdekében sokat fáradozott. Teljhatalmú biztosi minőségben több ízben gyakorolt felügyeletet a gör.-kel. szerb egyház autonóm vagyoni ügyei felett. A háború alatt tart. honvédszázadosi rangban vonult be, később azonban a tescheni főhadparancsnoksághoz osztották be, mint főkormánybiztos-helyettes. 1916. a Lipót-rend lovagkeresztjével, majd 1917. a hadiékítményes Lipót-renddel, a Vöröskereszt hadiékítményű díszjelvényével és I. o. polg. háborús érdemkeresztrel tüntették ki. 1918. államtitk. rangra

emelkedett és nyugalomba vonult. 1920. fővárosi törvhat. biz. tag lett s élénk részt vesz a tvhatósági életben. Ügyvezető alelnöke a keresztényi közszégi pártnak. A fővárosi tvhat. bizottsága választotta felsőházi taggá. A felsőháznak jegyzője. A budai I. kerületi Keresztény Nemzeti Párt alapítója s elnöke volt. Jelenleg elnöke az I. kerületi Ker. Gazdasági és Szociális, valamint az Egységes Ker. Községi Párt-nak.

Jób Dániel, író, színikazgató, szül. Arad, 1880 dec. 22. Tanulmányainak befejezése után 1900. hírlapírói pályára lépett. 1907. a bpesti *Vígszínház* rendezője lett. 1908. jelent meg egyetlen novellás kötete, az *Iffjúkor*, amely a fejlődő modern magyar irodalom egyik legértékesebb alkotása. Novellái halk hangú, finom történetek, fáradt nosztalgiában szenvedő emberek, szép lelkek szenvedései, a legnemesebb értelemben vett romantika modorában. 1913. *Orgona*, majd 1918. *Őszi vihar* című színdarabja került színpadra és dokumentálta írói képességeit, valamint nagy színpadi hozzáértését. 1926 óta J. a Vígszínház igazgatójaként működik. Vezetése alatt a színház megőrizte régi tradícióit, a legkiválóbb magyar és külföldi írók műveinek színrehozatalával.

Jókay-Ihász Miklós (ásvai), földbirtokos, országgyűl. képviselő. szül. Bpest, 1892. Középiszkolai, egyetemi és gazdasági akadémiai tanulmányainak befejezése, valamint jogtudorrá avatása után, Veszprém megye szolgálatába lépett, ahol szolgabíróvá, majd főszolgabíróvá választották. Később kilépett megyéje kötelekéből és birtoka kezelését vette át. A Károlyi-kormány idején az ellenforradalmi mozgalmakban vett részt, amiért a kommunizmus alatt letartóztatásba helyezték. 1926. a nagyvászonyi kerület országgyűl. képviselőjévé választotta. Egyháza életében előkelő szerepet tölt be. A pápai ref. egyházmegye gondnoka. Jelentős tevékenységet fejtett ki a gazdatársadalom és a szövetkezeti élet megszervezése és kifejlesztése érdekében.

Jónás Emil, fatermelő, szül. Balassagyarmat, 1873. Iskolai tanulmányait szülővárosában és Bpsten végezte. A háború alatt harcateri szolgálatot teljesített és magatartásáért a koronás arany érdemkeresztet és a Signum Laudist kapta. A balassagyarmati izr. hitközség elnöke és a Szentegylet másodelnöke. A vm. törv.-hat. biz. és a városi képviselőtestület tagja.

Joó Sándor, a vakok szombathelyi intézetének igazgatója, szül. Buzsák, 1885. ápr. 4. Középiszkolait Pécsen, a gyógypedagógiai tanárképzőt Bpsten végezte. 1908. kezdte meg működését a váci siketnémák intézeténél 1910. Szombathelyre helyezték az ifjú vakok tannevelő és foglalkoztató intézetéhez, ahol mint tanár működött. Az intézet fejlesztése körül kifejtett hasznos munkásságának elismerésül 1922. az intézet igazgatójává nevez-

ték ki. Igazgatói működése alatt az intézet ipari üzemét magas színvonalra emelte. Gyógypedagógiai szakkikerei különböző lapokban jelentek meg.

Joody Miklós. (jódi), min. tan. pénzügyigazgató, szül. Máramarosziget, 1873 nov. 17. Középiszkolait Nagyváradon és Máramaroszigeten végezte. Jogi tanulmányokat szülővárosában folytatott. Közhivatali pályáját is itt kezdte, majd Zalaegerszegre neveztek ki pénzügyi fogalmazónak. Különböző vidéki városokban működött és 1910. mint pénzügyi titkár Máramaroszigetre került, ahol 1919. a román megszállás következtében állását veszítette. 1920. pénzügyi főtanácsossá neveztek ki és az adófelügyelőségénél nyert beosztást. 1923. kinevezték a Budapestvidéki pénzügyigazgatósághoz h. pénzügyigazgatónak. 1924. értékes szolgálatainak elismerésül miniszteri tanácsos és a pénzügyigazgatóság vezetője lett. 1925. a pénzügyminisztériumba helyezték át. 1926. mint pénzügyigazgató a szolnoki pénzügyigazgatóság élére került.

Josipovich Géza, volt horvát miniszter, szül. Jalkovec (Varasd vm.), 1857 jan. 21. Középiszkolai és jogi tanulmányainak befejezése után 1881. a belügyminisztérium kötelekében kezdte meg pályafutását. 1884. a horvát-szlavón-dalmát minisztérium szolgálatába lépett. 1887. a vinicai kerület horvát unionista programmal képviselővé választotta, majd a 'szóbor' az országgyűlésbe küldte. 1897. az Osztrák-Magyar Bank főtanácsosaként működött. 1903. ismét horvát képviselő lett. 1906. a Wekerle kabinet horvát miniszteri tárcáját vállalta el. Lukács László kormányában szintén horvát miniszterként működött. 1907. valóságos belső titkos tanácsosi címmel tüntették ki. Lemondása után az Osztrák-Magyar Banknál folytatta működését.

Józan Miklós, unitárius püspöki vikárius, felsőházi tag, szül. Tur (Torda-Aranyos vm.), 1869 dec. 6. Középiszkolai tanulmányainak befejezése után a kolozsvári teológiai akadémia, majd az oxfordi egyetem bölcsészeti, filológia és egyháztörténelem karának hallgatója volt. Segédlelkészi működését Polgárdin kezdte meg. 1896. Torockón volt lelkész, 1899. a bpesti unitárius gyülekezet lelkészévé választották meg. 1920. püspöki vikáriusi méltóságra emelkedett. Erdélyi működése alatt egyházának közügyi igazgatója volt. Egyháza és a hitélet kimélyítése érdekében értékes irodalmi munkát is végzett. Az *Unitárius Értesítő* alapítója és v. szerkesztője. A *Dávid Ferenc-Egylet* elnöke, a *Magyar-Székely Egyesület* alelnöke. Az egyházközség alapításának félszázados évfordulója alkalmával kormányzói elismerésben részesült.

József főherceg, szül. Alcsuth, 1872 aug. 9. A Habsburgok magyar ágának sarjadéka, József nádor unokája és József főhercegnek, a honvédség főparancsnokának fia, Nagyaty-

jának és atyjának alakjai rokonszenvesen és elvárhatalanul forrtak össze a magyar történelemmel: magyarok voltak és magyarnak vallották magukat az udvarral szemben is. Nagynevű elődeinek nyomdokain haladva, József főherceg színmagyar nevelésben részesült, anyanyelve a magyar volt és mindig Magyarországban élve érzésben, lélekben és felfogásban egyaránt magyarrá lett. Tanulmányainak befejezése után a hadsereg kötelékébe lépett és 1904. a budapesti 1. honvédszázárezred parancsnoka lett, majd vezérőrnagyi rangban a 79. honvédszázad vezetését vette át. Atyja haláláig a József Ágost nevet viselte. Ebben az időben már tulajdonosa volt a 15-ik dragonyosezrednek, a porosz 14. dsidásvezrednek, az aranygyapjasrendnek, a katonai érdemkeresztnek, valamint számos kül- és belföldi magas kitüntetésnek. 1893. nőül vette Augusztia bajor hercegnőt, Ferencz József király unokáját, Gizella főhercegnő leányát. A házasságból három fiú- és három leánygyermek született: Gizella leányuk és Mátyás fiuk meghalt, élő gyermekeik: József Ferenc főherceg, Zsófia főhercegnő, László főherceg és Magdolna főhercegnő. Budapesti palotájukban laknak és tevékeny részt vesznek minden magyar társadalmi és kulturális mozgalomban. József főherceg védnöke volt a Felvidéki Magyar Közművelődési Egyletnek, a Budapesti Poliklinika Egyletnek, az Országos Pázmány Egyesületnek, az Országos Magyar Tűzoltó Szövetségnek, az Általános Egyetemi Segélyegyletnek, az Országos Magyar Vadászati Egyletnek, az Országos Iparegyletnek, stb. 1909. a budapesti tudományegyetemen a műszaki tudományok tiszteletbeli doktorává avatták. 1910. a király távollétében József főherceg zárta be trónbeszéddel az országgyűlést.

A háború kitörésekor a 31-ik gyaloghadosztály parancsnoka volt és eleinte a szerb hadszíntéren működött, majd az északi harctérre ment, ahol résztvett a grodecki ütközetben. 1915. mint a VII. hadtest parancsnoka harcolt a Kárpátokban, majd az olasz harctérre vezényelték és a VII. hadtest élén vett részt a doberdói harcokban. Egyike volt a monarchia legnépszerűbb tábornokainak. Mindig a katonái között tartózkodott és igen gyakran a tűzvonalban is megjelent, hogy személyesen buzdítsa harcosait. Közvetlen módoráért, bátor magatartásáért bálványozták katonái, akiknek érdekeit mindenkiel szemben védeni igyekezett. Felemelte tiltakozó szavát az oktan emberáldozatok miatt, emberséges bánásmódot, jobb ellátást követelt a frontharcosok részére. A hadseregfőparancsnoksággal számtalan ízben összeütközésbe került, mert a kiméletlen és embertelen hajszában ember tudott maradni, aki átérzi minden egyes emberének szenvedéseit és aki a legutolsókkal szemben is baráti ér-

deklódést tanúsított, megosztva velük a szenvedést és a veszedelmet is. Különösen magyar katonáiért exponálta magát, amivel aztán a hadseregfőparancsnokság gyűlölködését hívta ki maga ellen, de a másik oldalon embereinek szinte rajongó szeretetét érdemelte ki.

I. Ferencz József halála után a Predeal-tól a Prutig terjedő keleti arcvonal parancsnokságát vette át. Ebben a minőségében foglalta vissza az oroszoktól és a románoktól Erdély keleti részét. Az orosz hadsereg ottani parancsnokával, Scserbacsevvel és a románokkal fegyverszüneti tárgyalásokat kezdett. 1918. Károly király az olasz hadszíntéren működő 6. hadsereg parancsnokává nevezte ki. A szerencsétlen kimenetelű piavei csatában az ő hadserege vívta ki az egyetlen győzelmet, melynek eredménye a Montello elfoglalása volt. Ezt a nagyjelentőségű fegyvertényt talán teljes fronttörtérsé lehetett volna értékesíteni, ha a hadvezetőség nem vezényelte volna át tartalékait Conradhoz, hogy ott azután hiába vérezenek el. Ez év júliusától októberig a tiroli hadsereg főparancsnoka volt. Itt érte a tábornagi kinevezés. Az egyetlen tábornok volt, aki az Ortler csúcsán küzdő csapatait meglátogatta. A piavei csata alkalmával egy szétvert ezredét személyesen gyűjtötte össze és vezette át a Piavén a legnagyobb ágyútűzben. Mikor 1918. őszén az összeomlás első jelei kezdtek mutatkozni és a fegyelem kötelekei széjjel hullással fenyegettek, személyes megjelenésével és megértő, szeretetteljes szavakkal csillapította le a lázongás első hullámaikat. Az Adria és Bukovina közötti vonal ekkor már beomlóban volt és IV. Károly király őt szemelte ki a front parancsnokául. József főherceg ezt csak olyan feltétel mellett volt hajlandó vállalni, ha az összes magyar csapatokat az ő vezénylete alá vonják Magyarország határainak védelmére. A király ezt el is rendelte, de a kivitelre a közben itthon kitört forradalom és a frontok teljes felbomlása miatt nem kerülhetett sor. A frontról egyenesen Budapestre sietett, hogy a forradalom megfékezésében segédkezzen, de a megindult lavinát már nem lehetett megállítani. Tisza István gróf azzal fogadta: „*Most már késő, Fenséged makulátlan nevét csak be fogják mocskolni, de segíteni már nem lehet*”.

A forradalmak alatt családjával együtt Magyarországon maradt, sőt a proletárdiktatúra kitörésekor se menekült el. A kommunisták internálták és őrizetbe is vették s csak az angol király szigorú és határozott felszólítására hagytak fel zaklatásával. Ez időtől kezdve Alcsuthon élt teljes visszavonultságban. 1919. augusztusában elvállalta Magyarország kormányzóságát és kinevezte a Friedrich-kormányt. Mikor azonban az ántánt közbelépett, kénytelen volt a kormányzóságról lemondani. Ettől az időtől kezdve teljesen visszavonult a politikai szerepléstől és csak

a társadalmi, kulturális és jóléti mozgalmakban tevékenykedett. 1916. a budapesti, 1917. pedig a kolozsvári és a budapesti Pázmány-tud. egyetem tiszteletbeli doktorává avatta. Jelentős irodalmi működést fejtett ki: megírta két afrikai utazásának élményeit, a kéziratot azonban a kommunisták megsemmisítették. 1926. *A világháború, amilyennek én láttam* címen kiadta több kötetre menő történelmi munkájának első részét, melynek őszinte hangja, a monarchia hadvezetőségéről szóló kiméltelen leleplezései nagy feltűnést keltettek. Beigazolta ez a könyv, hogy a hadvezetők milyen okatlanul pazarolták a vért kertes kimenetelű kísérletekre, milyen mostohán bántak a magyarokkal és hogy a tábornokok milyen mereven zárkóztak el a magyar vezényleti nyelv behozatalával szemben. A főrendiházról szóló javaslat vitájában a nemzetgyűlés tagjai pártállásra való tekintet nélkül egyhangúlag ismerték el családjának jogait a felsőházi tagságra és a vita szónokainak tiszteletteljes megnyilatkozásain keresztül az egész magyar nemzet hálája szólalt meg a legmagyarabb főherceggel szemben, aki dieső elődeinek nyomdokain haladva, minden téren felbecsülhetetlen szolgálatokat tett hazájának.

József Ferenc, főherceg, felsőházi tag, szül. Brünn, 1895 márc. 28. József főherceg és Augustia főhercegnő fia. A családi hagyományokhoz híven színmagyar nevelésben részesült. Középkorúainak befejezése után a budapesti tud. egyetemen jogi tanulmányokat folytatott és a jogtudományok doktorává avatták. A háborúban huszárszázadosi rangban katonai szolgálatot teljesített. Egy ideig az Arz és Boroevics hadseregében szolgált, majd a putnavölgyi ütközetben a 7. huszárezredben tüntette ki magát. A proletárdiktatura kitérése után Magyarországon maradt és a kommunisták előbb Alcsúthon internálták, majd a gyűjtőfogházba zárták, ahol különös émbertelenséggel bántak vele. Fogolytársai révén tudta meg, hogy halálra ítélték és csak az angol király erélyes közbelépése mentette meg. Az ifjú főherceg a Palatinus-család tradícióhoz híven résztvesz a magyar társadalmi, kulturális és jóléti mozgalmakban. 1924. nőül vette Anna kir. hercegnőt, Frigyes Ágost szász király leányát, aki a magyar viszonyokhoz alkalmazkodva, csakhamar az egész nemzet rokonszenvét elnyerte. A főhercegi pár élénk társadalmi életet él; mint a társadalmi mozgalmak védnökei, személyesen vesznek részt minden olyan mozgalomban, amely a jóléti és a magyar kultúra céljait szolgálja. Az ifjú főherceg élénk érdeklődést tanúsít a művészetek iránt. Mint festő és mint művészi ötvöző nem mindennapi képességeket árul el. A zeneművészetet is kultiválja és nagy előszeretettel foglalkozik az irodalommal is. Számos nagysikerű előadást és felolvasást tartott, így 1926 okt. 31-én Bpsten

a Krisztus királysága ünnepén. 1927. a Petőfi Társaság tiszteletbeli tagjává választotta. Ugyanez évben ismereteinek kibővítése céljából a Bpesti Közgazdasági Egyetemre iratkozott be. Mint a királyi család tagja, résztvesz a felsőház munkájában, ahol főként kulturális és szociális kérdésekkel foglalkozik.

Jugh Miklós, plébános, házfőnök, szül. Csáktornya, 1885 márc. 6. Középkorúainak elvégzése után filozófiai és teológiai tanulmányokat folytatott. 1909. történt pappá szentelése után Szabadkára került. 1913. Simontornyán házfőnök és plébános lett. 1919. a bajai rend házfőnöki tisztségébe került. 1922. Kassán működött, mint plébános, később azonban ismét elfoglalta a bajai rend házfőnöki és plébánosi tisztét. Nevéhez fűződik a Mária könnye búcsújárhely kiépítése, a szegények gondozóhivatalának megalapítása. Számos jóléti és kulturális intézmény létrehozásában vett részt.

Juhász Andor a M. Kir. Kúria elnöke, felsőházi tag, szül. Kassa, 1864 szept. 17. Atyja dr. Juhász Mihály ügyvéd, Abaújtona vármegye t. főügyésze, a Kassai Ügyvédi Kamara elnöke, Kassa szab. kir. város orsz. képviselője, utóbb a pesti kir. ítélőtábla bírja volt. Középkorúait Kassán, jogi tanulmányait Kassán és Bpsten végezte. Igazságügyi szolgálatát mint joggyakornok 1886. a kassai törvényszéken kezdte meg. 1888. a járásbíró-sághoz aljegyzővé. 1890. miskolci tsvzéki jegyzővé, 1891. u. o. aljárásbíróvá nevezték ki. 1893. kassai kir. ítélőtáblai tanácsjegyző, 1895. tsvzéki bíró, 1898. ítélőtáblai elnöki titkár és 1901. kir. ítélőtáblai bíró lett. 1906. a Kúriához került, ahol mint kisegítő, majd előadóbíró öt éven át a IV. tanácsban működött, 1911. a bpesti kir. törvényszék elnöke lett. 1915. a bpesti kir. ítélőtábla elnökévé nevezték ki. Bírői méltóságánál fogva 1915 óta tagja volt a főrendiháznak. Az ő előadása alapján tárgyalták le a régi főrendiház utolsó javaslatot. Értékes szolgálatainak elismerésül 1917. az I. o. polg. hadi érdemkereszttel és utóbb a VI. fiz. osztály jellegű tüntették ki. A Tanácsköztársaság alatt állásából eltávolították és túszként fogva tartották. 1920. az alkotmányvédelmi bizottság tagjává választották. 1922. résztvett a kormányzó elnöklete alatt megtartott alkotmányjogi értekezleten. 1925. a M. Kir. Kúria elnökévé nevezték ki és ebben a minőségében az I. polg. tanácsban fejt ki bírói működést. Tagja az újonnan alakult felsőháznak és elnöke a felsőház közjogi és törvénykezési bizottságának. Felsőházi működése alatt résztvett egyes fontosabb törvényjavaslatok vitájában, valamint az utolsó két évtizedben felmerült igazságügyi javaslatok előkészítésében. Élénk részt vesz a társadalmi életben. Elnöke a *Kassai és Abaújtona vármegyei Egyesületnek*, egyik megalapítója és tb. elnöke a *Fel-*

vidéki Egyesületek Szövetségének. Jogirodalmi működése a polg. igazságszolgáltatás, a bírói szervezet és eljárás, valamint a hiteljog kérdéseit érinti. Értekezései, előadásai és beszédei részint önállóan, részint a különböző szaklapokban láttak napvilágot.

Juhász Andor, író, pszichiáter, szül. 1887. Legjelentősebb önálló művével: — *A világ-irodalom éleltörténete* — érdekes, újszerű, alapos tudással és éles szemmel megalkotott könyvet adott a magyar intellektueller kezébe. Nagy szellemek lelki arculatának megvilágítását tartalmazó könyve — *Nagy gondolkodók* — az ember bensőjének ismeretlen területeit tárja fel. *Bevezetés a pszichológiába* c. írásával a szélesebb rétegeket vezeti be a lélektan alapismereteibe. Pszichológiai értekezéseit a kultúrállamok legelőkelőbb szaklapjai is közlik.

Juhász Gyula, író és költő, szül. Szeged, 1883. Tanulmányait szülővárosában kezdte meg, majd Bpsten fejezte be. Tanári oklevelének megszerzése után Nagyváradon kapott állást. Nagyvárad akkor a magyar irodalom Sturm und Drang korszakának színhelye volt. Ady Endre mellett a későbbi *Holnap* írói bontogatták szárnyukat és J. fogékony lelke gyorsan magába fogadta az új szellem hatását. Nagyváradon születtek első versei, amelyeket Annához írt, az elérhetetlenhez. Apró, két-három versszakos költemények voltak ezek, amelyek még az Ady Endre hatalmas egyéniségének árnyékában is új hangot hoztak be a magyar költészetbe. A modern magyar versírók között J. a legtípusosabban igaz költő, aki életével, egészségével és karrierjével fizetett meg minden egyes soráért. J. az örök álmodozó, a halk hurok hegedűse, akinek érzékeny lelke csak a szenvedésekre rezonál és akinek egyetlen öröme, egyetlen reális életformája: a vágy, az önmagáért való vágy. Mint tanár működött még Máramarosszigeten, Szakolcán, Léván és Makón is, néhány év óta pedig Szegeden él és ott tanít. Első kötete *J. Gy. versei* címen jelent meg, majd következett *Versei és én vérem* és a *Nefelejts* c. versgyűjteménye. Férfikora teljében adta ki *Testamentum* c. könyvét, amely már egy teljesen kifejlődött egyéniség megnyilatkozása. Ez a kötete már nemcsak az álmodozó költő, hanem a magyar multat idéző és a magyar jövőt kutató szepirodalmi lapokban is megjelentek. 1929. J. megkapta a Baumgarten-díjat. Sajnos, anyagi helyzetének megjavulását nem élvezhette, mert ugyanakkor megbetegedett.

Juhász István, ügyvéd, szül. Bak, 1886 márc. 6. Jogtudományi doktorátusát a budapesti egyetemen nyerte. Végigküzdötte a háborút. 1916 július végén orosz hadifogságba esett, ahonnan 1918 februárban a bolsevizmus kitérőrekor megszökött s az első közt tért haza. A Károly-csapatkereszt és a

Signum Sacri itineris Hyerosolimitani ezüst kereszt tulajdonosa, a jeruzsálemi Szt. Sir-Rend középkeresztos lovagja, római palatinus gróf. 1922. mint a legfőbb állami számvevőszék titkára vonult nyugalomba és azóta az ügyvédi pályán működik. Alelnöke és ügyésze a felsővízvárosi egyházközségnek. Jelentős irodalmi munkásságot fejt ki az egyházközségi lapokban. 1920. jelent meg a *Katolikus egyházközségek és a kegyuraság intézménye* c. röpirata. Most van sajtó alatt „Szentföldi utam” c. útleírása.

Juhász-Nagy Sándor, ügyvéd, volt miniszter, szül. Kaba, 1883 okt. 13. Középiscolának elvégzése után Debrecenben, Bpsten és Kolozsvárott jogot tanult, majd jogi doktorátust és ügyvédi oklevelet szerzett. 1910. Debrecenben ügyvédi irodát nyitott. 1917. a Károlyi-féle függetlenségi párt programjával Debrecen országgyűlési képviselője lett. Mint a párt egyik legtehetségesebb tagját, a Károlyi-kormány vallás- és közoktatásügyi államtitkárává nevezte ki, majd a Berinkey-kormányban az igazságügyminiszteri tárcát bízták rá. A kommuné alatt visszavonult a közszerepléstől és Debrecenben tartózkodott. 1920. Bécsbe költözött, majd 1920. visszatért Debrecenbe, ahol ma is gyakorlóügyvéd. 1929. a 48-as függetlenségi párt újabb zászlóbontásakor csatlakozott a párt vezetőihez. Mint a Tiszántúli ref. egyházkerület világi főjegyzője, élénk részt vesz a ref. egyházi életben.

Juhász Vilmos, történetíró, irod.-történész, szül. 1899. A történelem korszakainak szellemi életével foglalkozik. Ezirányú tanulmányai eredményének első részét Az *őskultúra szelleme* c. művében közölte. Különösen érdeklí az orosz irodalom. *Dosztojevszkiről* írt értekezései méltó feltűnést keltenek. Írásait a legjelentősebb folyóiratok közlik. Az *Irodalmi Lexikon* helyettes szerkesztői teendőit végezte nagy hozzáértéssel.

Jungfer József, nagyiparos, felsőházi póttag, szül. Bpest, 1880 dec. 18. Középiscolai és főiskolai tanulmányainak befejezése után hosszabb külföldi tanulmányutat tett. 1908. átvette családjá mulakatosi nagyüzemét. A háború alatt századosi rangban harctéri szolgálatot teljesített. Hadi érdemeit számos kitüntetéssel jutalmazták. 1926. kormányfőtanácsosi címmel tüntették ki. A magyar iparosság életében jelentős szerepet tölt be. Az *Orsz. Iparosegység* elnöke.

Justh Ferenc, nyug. h. államtitkár, szül. Tótróna, 1863 dec. 12. Középiscolai elvégzése után a bécsi gazdasági főiskola hallgatója volt, majd később apja birtokán gazdálkodott. 1898. a stubnyai választókerület mandátumát nyerte el és 1906-ig képviselte szabadelvű, majd alkotmánypárti programmal. 1906. Turóc vármegye főispánjává nevezték ki, majd 1910. a koalíciós kormány lemondásával egyidejűleg megvált állásától.

1910. a szucsányi kerület választotta képviselőjévé pártonkívüli 67-es programmal. 1911. a kultuszminisztériumba nevezték ki, min. tanácsosi rangban, ahol 1918. h. államtitkár lett. 1922-ben történt nyugalombavonulása után Fülöp Józsiás szász-kóburg góthai herceg uradalmainak igazgatását vette át.

Juszkó Béla, festőművész, szül. Tatatóváros, 1877 márc. 7. Középiskoláit szülővárosában és Budapesten, a mintarajziskolát Budapesten végezte. Tanulmányainak elvégzése után önkéntesi évét Hercegovinában és Budapesten töltötte és ez időtől kezdve balkáni, majd keleti, de főleg magyar tárgyú festményeket alkotott. A háború alatt mint

főhadnagy harctéri szolgálatot teljesített és több kitüntetésben részesült. A leszerelés után számos kiállításon vett részt és alkotásait több díjjal jutalmazták. Több képe a pesti és bécsi múzeumok tulajdonába került. Cikkei a *Vasárnapi Ujságban* jelentek meg.

Justh Gyula, színművész szül. Budapesten, 1889 jún. 24. Ugyanitt végezte középiskoláit és a színészegyesület színművészeti iskoláját. Utána Palásthy Sándor társulatához szerződött. 1928. az Új Színház tagja lett és itt tűnt fel művészi tehetsége. Jelenleg a Magyar Színház művészgárdájának tagja.